

Resebrev Nr 3

10–16 november 1986

CHENGDU–CHONGQING –YANGTZE-FLODEN–WUHAN

Del av månadslång resa i södra Kina med vännen Daniel Carlsson, en avstickare från min Calcuttavistelse med familjen. Vi företog fantastiska tågresor från Kunming till Chengdu och vidare till Chongqing. En stad tidigare känd som Chungking och som var ki-nesisk huvudstad styrd av Chiang Kai-sheks Kuomintang-regim under åren 1937-1945 under kriget mot såväl japanerna som Mao Zedongs kommunistiska gerillastyrkor. Besökte det ruskiga fängelset med dess tortyrceller som gjorts om till museum. Från Chongqing for vi så med båt tre dagar på Yangtze, genom de tre berömda ravinerna Qutang, Wuxia och Xiling (som numera dessvärre ligger dränkta under De Tre Ravinernas Damm, invigd 2012), en bedårande upplevelse att färdas igenom ett landskap av enastående naturlig skönhet.

Fantastiskt resa med tåg och båt i Sichuan

Hösten och vintern 1986 – från September 1986 till februari 1987 tillbringade jag med familjen i min andra hemstad Calcutta. Vi hade då två underbara barn, Mattias – 2,5 år och Marie 1 år gamla. Dessutom följde vår vän Daniel Carlsson i Göteborg (fast uppväxt i småländska Stensjön) med oss på flygresan från Sverige, och stannade en hel månad hemma hos oss på Tala Park.

I mitten av november for så han och jag till Hongkong för en månads-lång resa runt i södra Kina. Det kunde jag göra med Bubus välsignelse, ity barnen var så charmerande att alla mostrar och morbröder liksom barnens kusiner och grannbarnen inget hellre ville än att passa och leka med Mattias och Marie.

Därför kunde jag med gott samvete lämna Calcutta och göra en avstickare till Kina för första gången. Det blev tre resebrev varav detta är mest spännande med fantastiska tågresor i Sichuan-provinsen och besök till Chongqing. En mångmiljonstad som var kinesisk huvudstad styrd av Chiang Kai-sheks Kuomintang-regim under åren 1937-1945. Besökte det ruskiga fängelset med dess tortyrceller som gjorts om till museum.

Höjdpunkten på resan utgjordes en tredagars båtfärd på Yangtze-floden, genom de tre berömda ravinerna Qutang, Wuxia och Xiling, en bedårande upplevelse att färdas igenom ett landskap av enastående naturlig skönhet, som numera dessvärre ligger dränkta under De Tre Ravinernas Damm, (invigd 2012).

LARS EKLUND

Yangtzekiang 14 november 1986

Höstdimma i Sichuan

Ombord på färjan far vi nu ner längs Yangtze, södra Kinas pulsåder och livgivande flod som format den kinesiska civilisationen (tillsammans med Gula floden, Huang Ho i norra Kina).

Vi bordade färjan igår kväll i Chungqing (f.d. Chungking), den stora industristaden med 6 miljoner invånare, vi fick nämligen sova över natten före avresan ombord i vår 3:e klass-hytt med fyra dubbelsängar.

Dis och höstdimma har omgivit oss hela resan hittills, klockan är nu halv sex på kvällen, vi startade i morse kl 7. Och själv är jag förkyld, ovan vid höstvädret vi utsatts för här i Kina. Jag har därför legat i min bädd, överslaf, mest hela dagen och läst en intressant reseskildring av en utlandskines, **Lynn Pang** – "*Into China's heart*", som jag köpte i HongKong.

Förutom Daniel och jag delar vi hytt med fyra trevliga danskar, två killar och två tjejer, som vi träffade redan i Chungqing. Dessutom ett äldre kinesiskt par med vilket vår relation varit spänd sedan igår kväll.

Omedgörliga hyttgrannar

Vi frågade nämligen om de ville byta hytt med ett svenskt par från Tranås som hamnat i en hytt med 6 kineser. Men våra kineser vägrade byta hytt, trots att det innebar stora störningar. Vi och danskarna satt nämligen uppe till midnatt och drack god kinesisk öl och snackade och hade trevligt, medan kinesparet gick till sängs kl 22.

De har dessutom två underslafar, så vi har ingenstans att sitta mer än i överslafarna.

Vår resa för oss till miljonstaden Wuhan, ytterligare två dagars resa nedför Yangtze (fast då står båten still i natt, i staden Wanxian).

Imorgon kommer så den mest spännande delen av resan, med smala, strida passager mellan branta berg – De tre passen, ett avsnitt på cirka 200 kilometer.

15 november 1986

Klockan är halv elva, vi ligger förtöjda vid en liten industriort, över vilken rök från en kritfabrik ligger tätt. En trappa, flera hundra trappsteg leder från den flytande terminalen upp till själva staden, precis som i alla andra städer utmed Yangtze.

Orsaken är att vattennivån varierar avsevärt under året. På ett ställe såg jag på en bergvägg målat djupangivelser. Nu var det 9 meter, men siffrorna gick ändå upp till 40!

Branta bergssidor

Vilken enastående natur vi passerat på morgonen. Båten satte igång vid 4-tiden efter uppehållet i Wanxian – en stad som vi var iland i och strövade runt i igår kväll – och vid 7-tiden for vi in i det första bergspasset, Qutang.

Daniel och jag rusade upp och ut på däck för att tillsammans med alla kinesiska turister fotografera de enastående scenarierna. Floden strid och ström, säkert 20 knop, löper på sina ställen endast 100 meter bred, med branta bergssidor, 1 000 meter höga på bägge sidor.

Byar och odlingar

Men det mest fantastiska är ändå att se hur även här i den vildaste terräng det finns boplatser och odlingar. Så fort en bergssida har odlingsbar jord, och inte stupar mer än 45 grader – så syns grödor växa. Lundar av apelsinträd täcker den mest svårforcerade terräng, dit endast smala bergsstigar leder.

Qutangspasset var endast 8 km långt, och därefter kom ett mellanparti med mer "ordinär" bergsnatur, med enstaka byar anlagda på sluttningarna – och en bedårande upplevelse att färdas igenom ett landskap av enastående naturlig skönhet med intrikata

anlagda stenterasser som byggts under flera hundra år på sluttningarna – med frodig vegetation.

I Kina utgör den odlingsbara marken endast cirka 10 procent av landets yta, resten utgörs av öknar, berg och fjäll.

För att försörja en fjärdedel av världens befolkning på den lilla odlingsytan krävs det att varenda

kvadratmeter utnyttjas intensivt. I Kina finns inga tomma partier, flodbäddarna odlas upp vid lågvatten, stora ansträngningar görs för att utöka konstbevattning, och att stoppa ökenspridningen i norra Kina genom trädplantering.

Satsning på ökad matproduktion

Visst ser byarna vi passerar ganska torftiga och fattiga ut, men tack vare samhällssystemet har dock alla människor mat för dagen. Med gemensamma krafter satsar man på att hela tiden öka matproduktionen – samtidigt som man med administrativa påtryckningar håller på att få ner befolkningsökningen i Kina.

Varje familj i Kina får bara lov att skaffa ett barn. Genom att kombinera positiva och negativa medel. Förmåner ges till enbarnsfamiljer men dessa går förlorade om fler barn föds och böter utdöms. Vidare ges rätt till abort ända in i sista stadiet av graviditeteten) har man redan halverat folkökningen på 10 år. Och målsättningen är att Kina år 2000 ska ha nolltillväxt, befolkningen stanna på 1,2 miljarder. Vid det laget kommer Indien att ha gått om Kina i befolkningsantal.

Majestätiska bergstoppar

(Efter dessa allmänna reflektioner åter till mina flodfärds-anteckningar)

Nästa bergspass, Wuxia, var 40 kilometer långt, med majestätiska bergstoppar i mängder, en enorm upplevelse att stå ute på däck, trots diset och den ruggiga höstkylan.

Därefter följde ett mellanparti, innan vi kom till det tredje och mäktigaste bergspasset, Xiling – hela 80 kilometer långt. Vi njöt av den sagolikt vackra naturen och tog jättemånga bilder.

Efter Xiling var passen över och vi kommer ut på en fördämning, Gezhouna-dammen, som vi fick slussas ned från, *se bild ovan*.

Bördigt jordbruksområde

Nu var vi ute på slättlandet där floden breder ut sig kilometervis och flyter majestätiskt genom ett av jordens äldsta och förnämsta jordbruksområden, nedre Yangtze.

Vi hade nu har vi nått fram till staden Wuhan, ännu en miljonstad i Kinas inre. Mer om Wuhan och avslutningen på vår resa i södra Kina – med besök till Shanghai och tåg tillbaka till Hongkong, där vi inledde resan, läs Resebrev 67.

Tågresor i Sichuan-provinsen

Imponerande järnvägar mästerprov i ingenjörskonst

Innan vi for med båten på Yangtze företog vi flera spännande tågresor i Sichuanprovisen.

Från Kunming for vi med sovvagn till Chengdu, en fantastisk färd genom ett vilt bergslandskap (även här med odlingar där det går) på en järnväg som anlades så sent som 1966-70, av kinesiska armén mitt under kulturrevolutionen.

Banan är ett mästerprov i ingenjörskonst. Nästan halva resan, som är på 25 timmar, går genom tunnlar, 428 stycken, och över broar, 653 stycken.

Sedan fortsatte vi med ännu en tågresa, från Chengdu till Chongqing, en resa på 13t timmar. Vi for med en 2:a klass sittvagn. Träffade på tåget en jättetrevlig familj, Och konduktören var skojfrisk och lät mig låna hans keps.

Äckliga spottloskor

Men en enerverande upplevelse var att sitta instängd bland kinesiska gubbar som stup i kvarten harklar sig, låter långa spottloskor droppa ner på golvet, varefter de drar med skorna i det.

Det är den värsta, och för oss med svåruthärdliga ritualen i. Kina. Visserligen tvättar den obligatoriska tågvärdinnan golvet flera gånger under resan, men det känns ändå äckligt.

Chongqing

Chiang Kai-cheks sista huvudstad på fastlandskina

Chongqing, tidigare kallad för Chungking är en vackert belägen bergsstad, vid sammanflödet mellan Yangtze och Jiakingfloden. Nu en viktig industristad (på hotellet fanns flera representanter för europeiska företag, på förhandlingsuppdrag), annars är kanske Chongqing mest känd som **Chiang Kai-cheks** sista huvudstad på fastlandskina.

Hit flyttades regeringen 1938 sedan japanerna erövrade Peking, sedan Nanjing och slutligen bombade Wuhan, och hit kom amerikanska rådgivare sedan USA gått med i Världskriget 1941. 1936 tvingades Chiang Kai-chek av sina generaler att sluta vapenvila med kommunisterna –som han tidigare ägnat större kraft åt att bekämpa än japanska armén som med början 1931 inlett sin erövring av Kina.

Denna andra allians mellan Kuomintang och kommunisterna (den första varade 1923-27) varade tills 1941, då Chiang bröt alliansen och massakrerade ett regemente kommunistsofficer. Med USA på sin sida i kriget tyckte sig Chiang inte längre behöva förlita sig på det kommunistiska stödet.

Men redan innan sammanbrottet av alliansen hade Chiang i hemlighet arresterat mängder av civila kommunister. Dessa fångar förvarades i hemliga fängelser strax utanför Chongqing.

Chiang Kai-cheks tortyrkammare

Daniel och jag ägnade sista eftermiddagen i Chongqing (innan vi gav oss iväg till båten på kvällen) åt att ta oss ut till ett av dessa fängelser, nu museum. Det blev en upplevelse utöver det vanliga. För det första var fängelsehuset en byggnad i träkonstruktion på slutningen till en kulle i nordvästra utkanten av stan, nära Chongqings universitet (vi träffade en engelsk tjej på vägen, som jobbade som engelsklärare på universitetet), spännande att besöka.

På golvet i de enkla rummen låg ännu fångarnas bäddar, och på väggarna fanns porträtt av martyrerna som försmäktade sina dagar här. Frågan är dock om inte förhållandena i det här huset knappast såg värre ut än dagen fängelser, där dagens politiska fångar sitter inspärrade i decennier.

Men den tanken föll, när vi kom ner i en källarhåla, inne i berget, med vatten droppande från taket. Det var tortyrkammaren, komplett utrustad med spännjärn, instrument för kastreringar och andra grymma tortyrmetoder.

Hela lokalen, bakom tjocka galler, såg ut som en scen ur djävulens verkstad. Chiang Kai-chek fullföljde den mångtusenåriga kinesiska traditionen att verka som en grym despot. Och kanske är det så även idag.

Fullpackade bussar

Den andra upplevelsen blev hemresan med buss nr 17, mitt i rusningstid. En förlängd buss, som alla är här, mera fullpackad än någonting annat jag varit med om. Vi kom precis in, och sedan stod vi packad som sardiner inne i fordonet. Till skillnad mot i Indien kör de kinesiska bussarna endast med stängda dörrar, varför det vid varje hållplats det blev slagsmål om att komma in.

Så länge folk trängdes i dörren och dörren ej gick att stänga stod bussen stilla. Nåja, efterhand lättade trycket och sista halvtimmen innan vi var åter i centrum fanns det åtminstone armbågsrum.

Ingen läcker Sichuan-mat på Folkhotellet

Vi bodde på ett det palatsliknande Enmin Hotel (Folkhotellet) byggt 1953 som en exakt kopia av Himmelska Fridens Palats i Peking. Där åt vi våra måltider i en trist matsal. Här i Chongqing finns inga alternativ i restaurang-väg, endast enkla nudel-restauranger, trots att staden ligger nära Sichuan, med sina berömda mattraditioner).

I Chengdu däremot åt vi överallt härlig kryddstark mat med mycket chilli, ingefära, vitlök med mera, typiskt för Sichuanköket, men i Chongqing var det hopplöst.

Resan i Kina börjar gå mot sitt slut, tyvärr – för det är härligt att resa som förr, med nya miljöer varje dag.

Men naturligtvis längtar jag efter Bubu och barnen, så det ska bli jätteroligt att komma åter till Calcutta snart. Eftersom tiden börjar rinna ut, ska vi försöka få flyg från Wuhan till Shanghai. Denna spännande storstad, kuststad vill vi gärna uppleva några dagar innan vi far åter till HongKong via Guangzhou (tidare namn Canton).

Sedan ska Daniel fortsätta till Taiwan, Filippinerna och Australien, medan jag åter ska drabbas av Air Indias infernaliska flygtider. Anländer till Calcutta den 27 november, kl. 01.40 på morgonen! Alternativ saknas.

Lars Eklund

Redaktörens spalt

Detta är ett resebrev – det mittersta – av tre från Kinaresan i november 1986. Fast gentligen var det det en del av en fem månaders vistelse med familjen och släkten hemma i Calctta Jag fick chansen att göra avstickare för att göra en rundtur i södra Kina.

Inledningen på resan – Resebrev Nr. 36 – berör Hongkong, Macau och Guangzhou samt flyg till Kunming i Yunnanprovinsen och Chengdu i Sichuan.

Det tredje resebrevet – Nr. 67 – handlar om Shanghai och tåget tillbaka tillbaka till Hongkong. Så läs gärna även dem

• Kan man hitta resebrevet?

Jovisst, sök i min kronologisk förteckning av resebrev. (som pdf). Med direkta länkar till varje resebrev. Gå till http://larseklund.in/resebrev/resebrevkronologi_jan21.pdf

Sprid gärna info till vänner till vänner info om möjligheten att abonnera på mina uppdaterade resebrev? Ett resebrev (av drygt 140) publiceras varje vecka.

Gå till min Facebook-grupp **Lars Eklunds Resebrev** för anmälan.

Chinag-Kai-cheks fängelse i Chongqing

RESAN TILL INDIEN & KINA 1986-87

- **Calcutta, Indien**, 21-22 september 1986.
Första dagarna på Tala Park med familjen. [Resebrev 13](#)
- **Calcutta** 9–17 oktober 1986. Durga puja, Loki puja.
Murshidabad, Chinsura och Chandernagore. [Resebrev 87](#)
- **Jamshedpur-Tatanagar** 2-4 november 1986. [Resebrev 52](#)
- **Calcutta** 21 oktober & 27 november 1986.
Före och efter Kinaresa. [Resebrev 88](#)
- **Hong Kong–Macau–Kunming–Chengdu**
25 oktober - 9 november. [Resebrev 36](#)
- **Chengdu–Chongqing–Yangtze-floden– Wuhan**
10-16 november 1986. [Resebrev 3](#)
- **Shanghai** 19 november 1986. [Resebrev 67](#)
- **Calcutta och Sundarbans**
26 december 1986 - 1 januari 1987. [Resebrev 50](#)
- **Calcutta vinter** 1986-1987. 9 december 1986 – 10 januari 1987.
Mayapur, Sundarbans. [Resebrev 89](#)
- **Calcutta och båtresa till Andamanerna.**
17-31 januari 1987. [Resebrev 19](#)
- **Calcutta** 1–20 februari 1987. Avslutande tre veckorna på
familjens femmånaders resa [Resebrev 82](#)